

"Vi kan ju vara ärliga", säger Gösta i Norrfors "Jobbet i skogen hopplöst"

Nordmaling (VK) — Pojkar, om vi skall vara ärliga, nu är det hopplöst, säger 62-åriga skogsarbetaren Gösta Johansson, Bräntberget, Norrfors, om situationen i skogen just nu. Inte för att Gösta anser detta med meterdjup snö som speciellt märkvärdigt. Det har han varit med om många vintar under sina 50 år i timmerskogen. Men det är isen och snön på träden som gör fällningen nära nog omöjlig. Nu är det inte bara huggarna som har problem. Även om dagens skogsmaskiner har stor framkomlighet i djup snö har körarna stora svårigheter. Bland annat är myrarna helt ofrusna.

Överhuvudtaget ser det mycket dystert ut för skogsbruket — åtminstone i kuststrakten. Det är ingen överdrift att tala om att skogsmännen före jul orsakade månpöskador i form av omkullblåst, avbruten eller toppskadad skog. De värsta skadorna tycks nu när situationen bättre kan överblickas ha vållats i den mest värdefulla skogen. I Lögdedalen (ex var vi häromdagen in i bestånd av 70-80 årig skog och kunde räkna upp till 50 avbrutna träd per hektar. Snön hade där knäckt och spjälkat grova granar men även timmertall hade brutits av. Underligt nog såg vi där å omkullvräkt träd. De hade i stället brutits av. Stor risk föreligger även — om nu ytterligare snö och hård vind kommer — att nya skador anställs. Träden står som spända bågar.

— Jag har varit 50 år i skogen. Arbetat varje vinter åt Nordmalings ängsägare AB — nu Masonte AB — men aldrig varit med om maken säger skogsarbetaren Gösta Johansson, Bräntberget. Men det är väl inte så underligt som det stormade och levde hedning under de där katastrofydgen.

HUGGNINGARNA AVBRYTS

Masonte AB har nu på faktorsdistrikt i Höglöken endast två man i huggning. Det är Gösta Johansson och Uno Häglund. Övriga människor är i arbete hos Vännäs Kraft för att hjälpa kraftbolaget att hugga rent i kraftledningsgator och reparera vad stormen ställde till.

Troligen kommer vi sen de här klart hos Vännäs Kraft att överta en del människor till andra, mindre snörika distrikt, omtalar faktör Roland Lindblom, Olofsfors. Vi anser att det efter Lögdedalen och upp mot Norrfors nu är så mycket snö och i övrigt besvärliga förhållanden att vi — åtminstone delvis måste ställa om avverkningsarna.

Dessutom har vi rätt mycket virke hugget under sommaren och hösten och som nu ligger under snön. Genom att myrarna aldrig frös under hösten har körningen kommit efter och det vill till att de traktorer vi har i arbete får en andchäntningspaus så att de kan ta igen vad som förlorats.

KORT VINTER

Nu tror inte skogsfolk att det skall bli någon lång vinter.

— Nej fastan kommer in så tidigt och då brukar det bli kort vinter. Jag har lagt märke till det och det brukar stämma, säger Gösta med övertygelse.

För övrigt är det inte bara han som tror att påskens ankomst har med vinterns längd att göra. Efter påsk-oavsett när den inföll — var drivningsseongen slut, sas det i gamla tider.

Gösta Johansson och Uno Häglund träffade vi på en kalaverkning vid Lögdedalen i Bräntberget. Snödjupet var ca 1.20.

Nu var det väl i och för sig inte så ovanligt, ansåg Gösta, men sämre är

— Väst ser det hopplöst ut, men det ska nog gå ändå, säger Gösta Johansson, Bräntberget, Norrfors.

att träden är så fyllda av snö att de knappt går att fälla. I vart fall kan man inte praktisera någon form av riktad fällning.

Han hade dock inte förlorat det goda humöret Gösta. Förlusvintern var fin, ansåg han, och inte får vi väl förlora fattningen även om det just nu ser jåkligt ut.

Tänk bara om vi fick några tövädersdagar så att "opplegan" försvann och snön sjönk ihop lite.

På kronoparken Västanfjällens träffade vi bröderna Tycko och Alf Johansson, Norrfors, i färd med att köra ihop sommarhugget virke. Snö, låg där drygt meterdjup och det var svårt att hitta virkeshögar. Det var att gå med spaden och känna sig för.

Avverkningen var stor, 42.000 bitar. Av detta hade bröderna kört ihop drygt 30.000. Survärdet under förlusen hade dock fördröjt dem.

Att slita upp bitarna ur den meterdjupa snön slapp de dock. Det gjorde Simson-kranen på Nalletrakten.

Påfrestningarna på maskinerna är dock stora under rådande förhållanden. Under vårt besök gick en tryckslang till gripkranen. Kallt jobb att laga i skogen men bröderna har vanan inne.

TIMMERFÖRSÖRJNINGEN ETT KRUX

Vad det gäller massaved har skogsbolagen lager så att de kan köra för fullt även om tillförseln från skogen kommer att minska under några månader. Sämre är det med timret till sågverken. Allteftersom man gått in för mera landtransporterat virke har sågverken blivit sämre. Man har inte i dag lika stora lager av havsbogserat virke som tidigare. Hos Masonte AB räknar man med att viss knapphet på timmer kommer att göra sig märkbar under vårvintern. Man hoppas dock på att det hela skall reda upp sig.

Något sämre ställt har de mindre sågverken. Hos Nordströms Säg & Hyvleri AB i Örsböck har man tvingats ställa in ett skift på grund av råvarubrist.

den utveckling som skett inom skogsbruket de senare åren gör det än svårare att ta reda på den skog som stormskadats. I många byar finns i dag knappt någon häst och körare som kan ge sig ut och plocka igen det virke som skadats. Och att med en stor skogsdräkt ge sig ut för att köra ihop de trots allt förhållandevis små mängder som skadats blir säkert i de flesta fall allt för dyrbart. Därför är det stor risk att inom många områden kan den stormskadade skogen anses som helt tillspillogt. Därtill kommer skadan i form av sköndeträning i bestånden.

— Situationen är sådan nu att vi

inte kan säga med dubbla skift och sker ingen förbättring i skogen får vi vara glada om vi kan hålla igång ett skift, säger direktör Torsten Nordström. En minskning i vår produktion torde vara ofrånkomlig.

För närvarande har vi ett 40-tal man sysselsatta på avverkningar, omtalar faktör Gunnar Sundquist vid Nordströms såg. Den myckna snön minskar huggarnas kapacitet och det hjälper föga att vi försöker hålla igång där vi har minsta snödjupet. Det är nu inte bara huggningen som är problemet. Vi har minst lika stora besvärligheter på transportsidan. Utgångsläget var i höstas besvärligt; myrmarkerna frös inte med påföljd att vi nu har betydande mängder virke som inte har kunnat köras fram och nu har vi både snön och de ofrusna markerna att brottas med. De avverkningar vi nu har igång är belligna vid kusten i Nordmaling samt i Åsele och Lycksele. Avverkningar inom Gideå och Björna har vi tills vidare helt inställt.

Vi tror dock att vi i stort sett skall lyckas få fram virket från våra egna rotköp. Hur det sen kommer att gå med det tillskottsverket som vi brukar köpa på leverans från skogsägarreförningen återstår att se. Som det för tillfället ser ut är det mycket troligt att leveransvirket kommer att minska betydligt. De privata skogsägarna, som av någon anledning inte är direkt tvungna att göra uttag, minskar säkert sina avverkningar en så besvärlig vinter som denna.

HUR GAR DET MED DEN SKADADE SKOGEN?

För alla skogsägare inom de av stormen drabbade områdena torde gälla att de bör ut och se över sina domäner. Tyvärr är det väl så att

Fyra sjömans härjningar i Rundvik blev tingssak

Nordmaling (VK) Det finns olika sätt att prata med flickor. Två sjömans försök i Rundvik i augusti i fjol slutade inför tinget i Nordmaling på måndagen. Där stod de åtalade för olaga tvång samt stöld. I stölderna hade de två kamrater inblandade. Kvartetten, som får sin dom fredagen den 13 januari, hade efter besök bokstavligen talat kommit på driven.

De fyra var anställda på bogserbåtar hemmahörande i Öviks-trakten. Båtarna hade gått in i Nordmalingsfjärden i väntan på bättre väder. För att fördriva tiden hade kvartetten åkt i land med en liten motorbåt. Efter att ha festat om i land träffade de, under promenaden ned till hamnen, på Industrivägen i Rundvik en flicka. Två i kvartetten gick fram till flickan och började prata, först på holländska sen på engelska — trots att de var svenskar. Men flickan ville inte ha med männen att göra. De två tog då tag i hennes armar och försökte dra henne från vägen. Kamraterna stod passiva.

Det var vid 22-tiden på kvällen och mörkt. Händelsen inträffade dessutom på en av de sämst belysta ställena inom samhället. Flickan blev rädd och började skrika på hjälp. Hennes rop hördes av en man som kom från industrin.

Han hördes som vittne och berättade hur han på långt håll hört flickan skrika på hjälp. Han cyklade mot platsen så snabbt han kunde. När han kom fram vred han loss de händer som höll flickan. En av männen gick då mot honom skar tänderna och var mycket arg.

— Jag fick freda mig genom att svänga cykeln.

Under tiden sprang flickan sin väg och blev sen skjutsad hem av en förbipasserande bil.

Det blev ingen lång process, berättade vittnet, men det hördes otrevligt. Flickan skrek hjärtskärande.

INBROTT I STUGOR

Efter uppträdet i Rundvik fortsatte kvartetten till sin motorbåt. På vägen ut till fartygen körde de dock vilse. Det blev dimma, påstod de. De kom helt ur kurs. Till råga på allt blev de utan bensin och fick ro mot ett skär. Där bröt de sig in i en sommarstuga tog några filtar och ett överkast. Dessutom hittade de ett sjökort. Med detta trodde de sig kunna orientera sig och för på nytt ut på sjön. Seglatsen slutade vid en ny sommarstuga. En fönsterruta krossades och där gick den glada kvartetten.

Oskar Sigfrid Westermarck, Nyåker. I sitt hem i Nyåker avled på onsdagskvällen förra sorteringsformannen och tummaren Oskar Sigfrid Westermarck. Han var 69 år och sörjes närmast av maken Ceres, född Jakobsson, samt barnen Tor, snickerifabrikör, Hörnefors, Björn, folkskollärare i Laxsjö, Jämtland och Britt, maka till herr Arne Sandstedt, Stockholm, svärdöttrar, barnbarn och syskon. Westermarck var född i Storarmsjö.

Bjurholm. Han började i unga år arbeta inom skogsbruket och genomgick skogsskolan i Härnösand. 1929 flyttade makarna till Öre där de byggde fastighet. Under flottnings-säsongerna var Westermarck sorteringsformän vid Öreälvens flottningsförening och vintertid arbetade han som tummare. Under sin tid i Öre gjorde han sig känd som en god yrkesman och granne. Efter hans pensionering flyttade makarna till Bjurholm varifrån de förra året flyttade till Nyåker efter att där ha köpt en gårdsfastighet.

Svårbemästrad brand i Rundvik

Nordmaling (VK) Brandkårerna i Rundvik och Nordmaling fick avsluta det gamla året med att bemästra en svårsläckt brand i Masonitefabriken i Rundvik på lördags-eftermiddagen. Antagligen genom lagerhaveri uppstod brand i tork- och fuktavdelningen inom industrin och det brann ett tag rätt friskt i de mycket elfångda avlagringarna av oljor och damm i lufttrumorna inom avdelningen. Något driftstopp, utöver redan planerat, anses inte branden komma att orsaka. Skadorna beräknas till ca 10.000—15.000 kronor.

Man hade tagit nyårsledigt vid industrin kl 06.00 på lördagsmorgonen. Under dagen hade avdelningen tömts på färdiga produkter. Efter detta arbetes slut vid 15-tiden upptäckte brandvakten Harald Nilsson, en halvtimme senare, att rök trängde ut från avdelningen. Han larmade brandkårerna.

Mycket ettrig, svårbemästrad rök välldes då ut från lokalerna och det var omöjligt att ta sig in utan rök-

masker. Förutom brandkårernas egna rökdykare larmades tre rökdykare från Umeå. Efter det att släckningsarbetet kommit igång fick man rätt snabbt elden någorlunda under kontroll men att komma åt alla pyrande eldhärdar visade sig svårt och brandmännen fick arbeta fram till kl 19 innan man kunde överlämna efterbevakningen till industrins brandvakter.

Driftingenjör Sven Pihl omtalar att branden antagligen uppstått efter haveri i ett lager i den stora cirkulationsfläkt som var igång för att kyla ner avdelningen.

Under nyårsdagen var industrins reparatörer i färd med att byta ut den förstörda fläkten och i dag, måndag, räknar man med att uppröjningen efter branden skall kunna klaras av så att industrin skall kunna komma igång natten mot tisdagen.

Det var ursprungligen meningen att driften vid masonitefabriken skulle stå fram till kl 22 i kväll för att vissa reparationer skulle hinna klaras av på de olika avdelningarna varför branden på "fukten" inte beräknas komma att medföra något direkt, ej planerat, driftstopp.

Ett 30-tal man var på nyårsdagen i färd med reparations- och uppröjningsarbetet.

Nordmalingsbyar på nytt drabbade av ström-avbrott

Nordmaling (VK) Nyårsdagens oväder medförde nya störningar på elnäten och en rad byar låg på söndags-eftermiddagen i mörker. Lögdeå, Mo, Rönnholm, Aspeå, Ava, Kronön och Hingelsböle var bland dem som drabbades inom Vännäs Krafts område. Dessa byar fick dock, bortsett från Hingelsböle, ström åter kl 17.05. Även i Nyåker och Brattsbackaområdet hade man delvis strömlöst under söndagen.

Mullsjö, som varit drabbat av många elstopp, var strömlöst på lördagen, fick elkraften åter på eftermiddagen för att åter bli strömlöst på nyårsdagen. Där är Övre Norrlands kraftverk leverantör. Det har även besvärligt i baggarområdet mfl byar.

Det är nu främst skog som lägger sig över ledningarna och förorsakar elavbrott. Att det är särskilt besvärligt får nog förklaras med att det inte är någon tjäle i markerna. Den snötunga skogen orkar helt enkelt inte med att "stå på benen" och faller gärna ut i kraftledningsgatorna.

ÄN VÄRRE I NOLASKOG

Har man det besvärligt i Västerbottens södra kustland synes det vara än värre söder om länsgränsen. Där har under helgen en rad ledningar, vilka man provisoriskt hunnit laga efter katastrofstormen föregående jul, på nytt säckat ihop. Praktiskt taget varje by har under nyårshelger drabbats av kortare eller längre stopp i en del fall har man inte haft någon ström under hela nyårshelgen. Det är främst Övre Norrlands kraftverk och Graningeverken som har störningar på sina linjer. Örnsköldsviks stad, som har jordkabler, har helt sluppit undan elavbrott.

Gotthard Grundström, Nyåker. På Nordmalings församlingsshem avled på nyårsaftonen förra distriktspolisens Gotthard Grundström, Nyåker. Han var 90 år och sörjes närmast av dottrarna Agda, maka till kontorist Ivan Bromm, Luleå, Gretchen Magnusson, Boden, änka efter framtidens polismannen Erik Magnusson och Gunnel, maka till rsutnästare Ingvar Wikner, Umeå samt sonen Georg bosatt i Amerika, en syster och barnbarn.

Den bortgångne var född och uppvuxen i ett jordbrukarhem i Leika-mark, Grundsunda. Efter att i unga år ha arbetat i skogen och flottningsarbeten reste han 1902 över till Kanada där han under några år arbetade inom byggnadsbranschen. Efter att ha varit hemma på besök i Sverige reste han på nytt västeröver, nu till USA där han var i två år. 1912 flyttade Grundström till Nyåker och har sen dess varit bosatt där. Han byggde egen fastighet och arbetade under en följd av år som oyrnästare och vann med att uppföra en rad fastigheter.

Grundström uttogs som extra polis vid mobiliseringen. Efter kriget blev han fjärdingsman inom nyåkersdistriktet och avancerade senare till distriktspolis — en tjänst som han innehade till sin pensionering.

Grundström hade varit gift två gånger. Blev änkan för andra gången 1957. För sin ålder har han varit ovanligt pig och vital ända fram till de sista månaderna. Han har bött och skött sig själv i sin fastighet i Nyåker utom de tider — speciellt vintertid — då han bött hos sina barn. Till församlingsshemmet flyttade han hösten 1966.

Den bortgångne var känd som en mycket trevlig farbror och hade all-

Byar inom Nordmaling fortfarande utan ström

— Visst har det varit besvärligt men vi tycker att vi har klarat snö-
röjningen riktigt bra, säger man på Vägförvaltningen i Nordmaling.
Plogbilar och övriga vägmaskiner har gått dygnet runt. Alla allmänna
vägar är framkomliga. Vi har med andra ord gjort så gott vi kun-
nat och med den tidsfrist vi fått under måndagen och tisdagen håller
det hela på att ordna upp sig. Nu har vi även kunnat börja bredda
och skära kanterna.

I Nyåker fick man natten mot tisdagen ström på nytt och där var under tisdagen allt frid och fröjd. Men man har mycket snö — mot en och en halv meter. Vägarna har man dock hjälpligt kunnat hålla öppna.

Sämré ställt är det i Brattsbacka — i vart fall med elkraften. Där hade på tisdagen den del av byn som matas från Nyåker ström medan den del som får kraften från ställverket i byn fortfarande var utan. Under dagen hade folk från byn varit ute och huggit ur kraftledningsgatorna och rensat bort nedfallna träd. Under eftermiddagen hoppades man få ett lag linjearbete.

— Vi mätte i skogen efter linjen och fick fram ett snödjup på ca 1,30, omtalar åkare Gustaf Forsvik, Brattsbacka. Hans söner har två lastbilar som gått i plogning. Det har verkli-

gen varit besvärligt att ta sig fram, berättar herr Forsvik.

En ännu isolerad del är Söråker, några km från Brattsbacka. Nu är bara två gårdar bebodda där. Där finns en sträcka på 1600 meter från Klubbsjövägen och upp mot Söråker som inte har plogats och hur det ska bli är ännu ovist.

På nyårsdagen förlorade Ledusjö-Baggårds-området ström och ännu på tisdagseftermiddagen låg berörda byar i mörker. En gång glintade det till i lamporna men så sänkte sig mörkret ånyo över nejden.

Hemmansägare Engelbert Johansson, Långron, var den mest nöjde vi träffade under vår rundringning. Han därute på Nordmalings utpost mot Bottenhavet, ansåg sig aldrig ha varit riktigt isolerad. Att strömmen var borta 4-5 dygn var ju förstås kännbart speciellt som varorna i frysboden tog skada.

Att leva i mörker är man van vid. Gårdarna fick elström för några år sen. Telefonen hade man även haft ur funktion.

Vindelvinst mot Lögdeå

Vindeln (VK) Det blev ingen lätt seger för Vindeln över ett lögdelag som var en positiv överraskning och som säkert kommer att ta flera poäng i denna serie. Nu var det förstas Vindeln som stod för det lilla som presterades i spelhänseende, men Lögdeå tog upp Vindelns till synes säkra 3-0-ledning med snabba konteringar och segern fastställdes när bara fem minuter återstod av matchen. Tempot var stundtals bra, men man frapperades av den dåliga klubbföringen hos många spelare.

Bästa spelarna i gästernas lag var kedjan med Sune Berggren, Börje Jakobsson och Lasse Gustavsson. Arne Forsberg var ett säkert kort i försvaret. Målvakten Karl G. Lundgren klarade många svåra situationer.

Vindeln har ett mycket ojämnt spelarmaterial och det är tydligt att rätt taktik vore att spela med två kedjor. Planens dominerande spelare var Hans Persson, men hans kedjespelare var tyvärr inte med på noterna så många gånger. Försvaret har två ess, Staffan Larsson och Ove Lindgren. Målvakten Ake Helgesson gjorde en bra match även om han slarvade något med distansskotten. Vindeln hade två utvisningar. Lögdeå en.

Målen: Vindeln: S. Larsson, 2, O. Lindgren 1, H. Jonsson 1, Lögdeå: E. Lydig 2, A. Forsberg 1.

Rundvik spelar mot Vilhelmina i kväll

Ishockeymatchen i div III mellan Vilhelmina och Rundvik som skulle ha spelats i går inställdes pga kylan och kommer i stället att spelas i Rundvik i dag, lördag.

Herr Runo Nyberg, Gräsmyr, med maka Gunnel, född Lindgren, Bjenberg. Vigseln förrättades i kyrksalen, Teg av komminister Rolf Nyberg. (Foto: Ekholtz).

Herr Roland Jonsson, Baggård, med maka Christina, född Eriksson, Hummelholm. Vigseln förrättades i prostgården, Nordmaling, av prosten Johan Hedkvist. (Foto: Foto-Centrum, Umeå)

— I Nordmalings kyrka vigdes på nyårsaftonen ingenjören Erik Ake Svedberg, Spånga, och kontoristen Britt-Mari Carlström, Spånga, dotter till herr Karl-Einar Carlström och hans maka Kerstin, född Ohman, Levar, Nordmaling. Vigseln förrättades av komminister Sigvard Spinnell. Förutom två brudnåbbar uppvaktades brudparet av tärnorna Britt-Mari Svedberg, Stockholm och Viveca Carlström, Levar. (Foto: Alfons, Nordmaling).

— I Nordmalings kyrka vigdes på fredagen kommunalkamrer Erik Gustaf Holmberg, Gideå och sekretärer Karin Elisabeth Östman vid Masonite AB i Rundviksverken, dotter till framlidne kassören K. G. Östman, Asele och hans maka Berta, född Genberg. Vigseln förrättades av komminister Sigvard Spinnell. (Foto: Alfons, Nordmaling).

— I Nordmalings prostgård vigdes på nyårsaftonen fabriksarbetaren Sven Arne Roland Jonsson, Baggård, och sjukvårdsbiträdet Eva Christina Eriksson, Öre, Håknäs, dotter till hemmansägare Algot Eriksson och hans maka Sally, född Hallin, Hummelholm, Öreålv. Vigselförrättare var kontraktsprosten Johan Hedkvist.

75 år fyller den 7 januari fru Signe Eriksson, född Söderman, Olofsfors, Nordmaling, maka till framlidne bruksarbetaren Albert Eriksson. Hon är född i Tosjön, Baggård. Efter giftermål har hon helt ägnat sig åt det egna hemmet och fostran av makarnas sju barn. De ekonomiska betingelserna i hemmet var på sin tid inte de bästa och man måste säga att makarna utfört ett storverk genom att ge de sina försörjning under uppväxttiden. Jämsides med sitt dagliga arbete vid bruket disponerade maken under en följd av år en bit jord så att familjen kunde hålla sig med en och ibland två kor jämte ungdjur. Maken avled förra året.

BOSÄTTNINGEN i Lögdeålvsdalen

FRÅN RESERVATSMAN Lennart Larsson f. 1681, som år 1718 kom som flykting från Malax i Österbotten, utgår släkten Nording. Om Lennart Larssons skiftesrika liv skulle mycket kunna skrivas. Han flyttade och för och våren 1742 var han ända uppe vid Holmsjön ovanför Bredträsk och höll sig gömd i någon av fiskebodarna där, sedan sonen Johan Lennartsson Nording inkallats till kriget i Finland. På denna sin fädernejord stupade också Johan Lennartsson omkring 1743.

En betydligt yngre halvbröder var Lars Nording f. 1745 i Järnäs, som var båtsman till 1791. Dennes son, Carl Nording f. 1786, blev kolare i Ottjärn, där han avled 1850.

Carl Nording hade åtta barn. Av dessa bosatte sig Carl Johan Nording f. 1816 i Klöse liksom yngre brodern Olof Nording f. 1835, Jonas Nording f. 1825 i Ansmark och Israel Nording f. 1818 i Ottjärn.

Från ovannämnda utgår många av de Nordingar, som bor kvar i trakten ännu. Men Nording är ett båtsmannamn, som burits även av andra båtsmän än de nämnda. Därför kan lätt förväxling ske mellan helt olika släkter. Sålunda utgår en släkt Nording från båtsman Matts Nording f. 1798 i Järnäs, men denne var son till en bonde vid namn Per Ersson f. 1779 i Lögdeå.

NORDENSTAM I BERGSJÖ

Till Bergsjö inflyttade 1886 Anders Fredrik Nordenstam f. 1843. Han kom närmast från Nordamerika men var född på nybygget Långsjönäset inom Bredträsk i Bjurholm. Hans fader Johan Petter Danielsson f. 1803 tillhörde Finn-Päls släkt i Bredträsk. Bröder till Nordenstam var Johan Aron Blomqvist f. 1836 som flyttade till Strömnäs i Vilhelmina, och Daniel Magnus Johansson f. 1849, som 1883 flyttade till Brattfors i Nordmaling.

Nordenstam, Blomqvist och Daniel Magnus verkade som läsarpredikanter. Så gjorde även en tid Nordenstams son Fredrik Nordenstam f. 1888, vilken efter flyttning till Lomviken, Värmland och Stigsjö nu bor i Grofäll inom Säbrå.

JOHAN JOHANSSON I BERGSJÖ.

Som ett kuriosum må nämnas att Johan Johansson f. 1835 i Bergsjö 1872 blev dömd "till sexmännens förgärlse för brott mot fjärde budet. Ej absolverad". Han var yngste son till den under Klöse omtalade Johan Svensson f. 1763.

MIKAEL OLOFSSON I STORFALL

Den förste nybyggaren i Storfäll synes ha varit Mikael Olofsson f. 1745, som 1779 inflyttat från Arnäs. Han och hustrun Stina Ersdotter f. 1750 bodde i Storfäll till Mikael död 1790.

Sonen Mikael Mikaelsson f. 1784 gifte sig 1810 med Anders Flinks änka, Margareta Jonsdotter f. 1778, och fortsatte i Storfäll men flyttade senare till Genberg.

Kvar i Storfäll blev sonen Jonas Michelsson f. 1811, som gifte sig 1836 och avled 1846 efterlämnande sönerna Olof Petter Jonsson f. 1837, Nils

Det var hårt och mödosamt arbete som väntade nybyggarna i Bergsjö och Storfäll. Tyko Lundkvist berättar i denna andra artikel om de första inbyggarna i dessa gamla byar. Nyodlingen fortsatte in i sen tid som denna bild från slutet av 40-talet visar

Erik Jonsson f. 1838 och Johan Mikael Jonsson f. 1845.

ANDERS NORSTRÖM I STORFALL

Bland de allra första i Storfäll var även Anders Ersson Norström f. 1759, som efter att omkring 1782 ha gift sig med Anna Beata Lydig f. 1760 från Boböle slog sig ner först i Toböle och sedan i Storfäll. Han dog i Storfäll 1833.

Beata var dotter till soldaten Erik Larsson Lydig f. 1736 i Toböle, som i sin tur var son till sockensmeden Lars Jonsson f. 1707 i Gräsmyr.

Norström var född uppe i Mjösjö, där han var son till bonden Erik Ersson f. 1710 och dennes hustru Margareta Månsdotter f. 1715. Erik Ersson hade kommit till Nordmalings församling från Själevads församling 1752. En dotter till samme Erik Ersson var även gift med eld-

vakten Matts Nyström f. 1743, som 1787 inflyttat till Klöse från Nederkalix.

Anders Ersson Norström hade tio barn, varibland sönerna Erik Norström f. 1786 dog 1820 i Storfäll, Anders Norström f. 1791 kom till Brattsbacka, Erland Norström f. 1794 till Hallen, Jonas Norström f. 1803 blev torpare i Storfäll och Lars Norström f. 1806 blev torpare i Hallen. Således en stor och spridd släkt.

Även här föreligger risk för förväxling med en annan släkt Norström, där även den förste med tillnamnet både hette Anders Ersson Norström och var född 1759 (enligt). Denne Norström bodde emellertid i Hyngelsböle-Lögdeå-Balsjö och var son till bonden Erik Jakobsson f. 1710 i Hyngelsböle. Av denna släkt kommer släkterna Nordström i Agnäs och Balsjö.

Tyko Lundkvist

Lögdeå-pojke svårt skadad

Nordmaling (VK) Vid 13-tiden på lördagen blev en 15-årig pojke, Mats Lundström från Lögdeå, illa skadad vid en krock mellan en personbil och en moped efter gamla Lögdeåvägen, mitt emot Edlunds motorverkstad. Mats Lundström fördes i medvetenhet till Umeå lasarett. Han var fortfarande medveten på söndagskvällen, men tillståndet var då något förbättrat.

Olyckan inträffade när Mats Lundström och en kamrat till denne var ute på vägen för att kombinera moped och sparkstötning. Mats var den som körde moped och i släp hade han kamraten åkande på en stålspark. Kamraten satt på sparken som var ansluten till mopedens med ett snöre.

Just i kurvan, från Lögdeå Handelräknat, mötte pojken en personbil. De höga drivorna skyddade sikten i kurvan och bilisten upptäckte de två när endast några meter återstod. Då befann sig sparken på höger sida av vägbanan samtidigt som mopedens

var på väg över mot den vänstra sida.

Bilföraren försökte bromsa in sitt fordon men avståndet var för kort. Att gira över mot någon sida var ogörligt eftersom pojkarna befann sig på var sin sida av vägbanan, som genom de höga plogkanterna är ganska smal.

Mats Lundström träffades av bilens framsida och kastades i vägbanan. Trots att bilen, enligt uppgift, höll mycket låg hastighet blev 15-åringen illa skadad. Han fick en mycket kraftig hjärnskakning.

Den andre pojken kastade sig av sparken och klarade sig helt oskadd.

Rundvik behöll förlustnolan

Rundvik (VK) Granö vann som väntat söndagens match mot Rundvik, och är ännu ensamt lag om nollan i förlustkolumnen i serietabellen. Matchen på Rundviks rink slutade 7-2 (2-1, 3-0, 3-0) i Granös favor. Hemmalaget med lördagsmatchen i benen, orkade hålla jämna steg i drygt en period, därefter tog orken slut.

Granö utmärkte sig som ett lag med överlag goda skridskoåkare och jämn goda kedjor utan någon direkt stjärna. Gästernas B-kedja, Karl-Erik Halvarsson, Christer Granberg och K-B Strandberg var för dagen den jämnaste, medan cf i A-kedjan Joel Wilhelmsson var den ende som noterade sig för två mål. Bröderna Svanberg var säkra backar hos serieledarna, som dock verkade ha en något osäker målvakt.

I Rundviks-laget hade backarna Erik Eklund och Lalla Gustafsson samt målvakten Lennart Jonsson en jobbig kväll, då de ungdomliga kedjorna har svårt med att täcka bakåt.

Målgörare: Granö: Joel Wilhelmsson 2, Karl-Erik Halvarsson, Åke Svanberg, Christer Granberg, Lars-Göran Svanberg och Tage Ekberg 1. Rundvik: Hasse Sjölund och Erik Eklund.

Domare: Lasse Wennman, Teg.

30-talet med i Nordmalings kommuntävling

Nordmaling (VK) Kommuntävlingarna på skidor startade i söndags för Nordmalings vidkommande. Som vanligt med IFK Rundvik som arrangör. Tävlingsarna förlades till Klöse och gynnades av bra väder. På snöfällängan är samerligen inte att klaga. Snöäckret ligger i Klöse mycket tjockt, ca 1,5 meter. Drygt 30-talet löpare ställde upp. Det var en bra inledning.

Seniorer, 10 km: 1) I Sjögren, Lögdeå 49.58, 2) R Backlund, Trehörningsjö 52.43, 3) L Engblom, Nordmaling 54.01, 4) T Johansson, Norrfors 55.03, 5) L G Karlsson, Hörnefors 56.12.

Äldre juniorer 10 km: 1) D Andersson, Rundvik 52.36.

Yngre juniorer, 5 km: 1) R Lundqvist, Olofsfors 29.18.

Yngre oldboys, 5 km: 1) B Hansson, Nordmaling 27.30, 2) R Gustafsson, Olofsfors 28.23, 3) T Lundgren, Högåker 30.20, 4) S Holgersson, Klöse 30.23, 5) V Johansson, Norrfors 30.29, 6) J Wallrud, Olofsfors 32.27.

Äldre oldboys 5 km: 1) B Lundqvist, Olofsfors 29.31, 2) H Sandström, Nordmaling 30.55, 3) V Nordberg, Norrfors 31.57, 4) J Johansson, Rundvik 32.30, 5) K Johansson, Högåker 36.34.

Damer, 5 km: 1) E Lindblom, Olofsfors 34.23, 2) G Johansson, Norrfors 35.28.

Pojkar f. 1951 2,5 km: 1) P Johansson, Norrfors 16.13 (banan mätte 2,5 km).

Pojkar f. 1953-54 (2,5 km): 1) A Lindgren, Storfäll 16.49, 2) K Gustafsson, Olofsfors 17.36, 3) L Persson, Nordmaling 24.46.

Pojkar f. 1955-1956 (2,5 km): 1) J Johansson, Norrfors 17.47, 2) F Lindblom, Olofsfors 17.59, 3) S Lindgren, Storfäll 19.55, 4) B Sandström, Nordmaling 19.56, 5) T Gustafsson, Olofsfors 21.19.

Nästa tävling går på söndag i Olofsfors-terrängen.

BOSÄTTNINGEN i Lögdeälvsdalen

DET NYBYGGE som upptogs uppe på bruksskogen befolkades helt av bruksfolk, som mer eller mindre kortvarigt bodde här.

En resolution på nybygget Högland synes ha utfärdats 1773 för en Per Johansson. Emellertid är det inte alls klarlagt huruvida denna resolution verkligen avser Högland vid Lögdeälven eller Högland ovanför Djupsjö. Vem Per Johansson var är okänt för oss. Vare sig han tog upp det ena eller andra nybygget fortsatte han aldrig sitt verk. Andra människor fullföljde nybyggsplanerna. Bland dessa var den tidigare beskrivne Matts Hindersson f. 1752 från Klöse. Han synes ha kommit hit omkring 1782 och flyttat till Toböle 1785. När han avled 1788 hade han sedan 1787 stått skriven för Risängsbo, ett namn som förekommer under en rad år i kyrkböckerna.

EMELLERTID torde Jakob Hermansson f. 1749, som inflyttade 1782 från Olofsfors bruk ha varit samtida med Matts Hindersson eller kanske något år före. Ovissheten beror på att Matts faktiskt aldrig var kyrkskriven i Högland utan under Klöse, när han bevisligen måste ha bott i Högland. Beviset är att i dödboken för 1784 står antecknat att hans moder, Karin Andersdotter f. 1710, från Hallen avled "hos sonen Matts Hindersson i Högland".

Ovannämnde Jakob Hermansson var son till Herman Jonsson f. 1725, som bodde i Bjurbäck på 1770-talet och efter en kort vistelse i Olofsfors flyttade till Umeå 1778.

Olof Mikaelsson f. 1748 bodde i Högland åren 1783-84 men flyttade till Brattfors och synes slutligen ha hamnat i Gräsnärv, där han slutade sina dagar 1832.

Per Mikaelsson f. 1757 och dennes hustru Maria Danielsson f. 1752 bodde här åren 1787-1788 och efterträddes av Nils Abramsson f. 1758, d. 1798 och dennes hustru Stina Johansdotter f. 1775 samt sonen Per Rönholm och dennes hustru Catharina Erndotter f. 1775 samt sonen Per Rönholm

Skogsarbetet var den naturliga biinkomsten för nybyggarna i de små byarna. Det var ofta ett hårt slit under primitiva förhållanden som bilden från denna skogskoja visar. Dagens artikel är den tredje i serien.

f. 1803 och dennes hustru Maria Magdalena Jakobsdotter f. 1803, som var född här i Högland och dotter till kolaren Jakob Johansson f. 1768, d. 1838 och dennes hustru Maja Kajsa Jonsdotter f. 1768.

HIT KOM I BÖRJAN av 1800-talet Erik Ersson f. 1766 från Arnäs församling. Han avled emellertid snart och änkan Maria Erndotter f. 1767 gifte om sig med Eskil Ersson f. 1766 som inflyttade från Nätra försam-

ling. Denne blev änking redan 1803 och efter ny vigsel 1804 flyttade han till Västansjö, där släkten ännu bor kvar — släkten Westerlund, Eskil kallades gratialist, vilket torde betyda att han åtnjöt något understöd från bruket på sin ålderdom. Han synes ha hunnit med att gifta sig fyra gånger, innan han avled i Västansjö 1847.

En långväga i byn var Nils Danielsson f. 1768, fast han egentligen bara kom från Genberg. Han var nämligen vilhelminabo. Hans far hade upptagit nybygget Tresund däruppe. Sonen Nils Nilsson f. 1798 och dennes hustru Maja Greta Persdotter f. 1802 fortsatte som kolare i Högland. De hade sönerna Jonas f. 1828 och Jakob f. 1827.

En kolare, som bosatte sig här i början av 1830-talet, hette Anders Quickström f. 1805.

Älgar tagdödade i Nordmaling

Nordmaling (VK) På lördagen påkördes och dödade två älgar efter stambanan, tre kilometer söder om Norrfors station. De båda älgarna, som valde stambanans upplagade yta framför den djupa snön ute i terrängen, träffades av loket.

Pojisen, som kom till platsen, behövde för en gångs skull inte bedriva älgjakt i efterhand. Döden torde ha varit nästan ögonblicklig.

Lugnt årsmöte i IFK Rundvik

Rundvik (VK) Det gick lugnt och stilla till när IFK Rundvik häromkvällen höll årsmöte. I stort sett blev det omval på samtliga förtroendeposter. Sven Olof Bergenholm omvaldes till ordförande.

Styrelsen i övrigt består av John-Erik Nylander, Otto Areblad, Lars Edlund, Martin Lundqvist, Lennart Forsberg, Henry Oldberg, Allan Österberg och Fred Meijer.

Fotbollssektion: Hans-Erik Andersson, ordförande, Kjell Hjelt, matcharrangör, samt Fred Meijer, Erik Elund, Ake Lundgren och Georg Nilsson.

Frilidrott: Styrelsen. Gymnastik: Ragne Andersson, Kjell Hjelt och Georg Hansson. Skidor: Henry Oldberg, Allan Jacobsson, Otto Areblad, Oile Gustafsson, Bo Udd, Börje Lundgren och Tage Nilsson.

Ungdomssektion: Ragne Andersson, ordförande, samt Martin Lundqvist, Allan Jacobsson, Rolf Wård, John-Erik Nylander, Lars Edlund, Ake Eriksson och Tomas Anklev.

Upphörsman: Otto Areblad. Biljettförsäljare: Atle och Olle Wård.

Idrottsplatsstyrelse: Allan Jacobsson, Henry Oldberg, Lennart Forsberg, Allan Österberg och Sven-Olov Bergenholm.

Valnämnd: Erik Eklund, Hans-Erik Andersson och Ragne Andersson.

Revisorer: Tage Nilsson och Fredrik Häggström.

Vår gode käre

Seved Jonsson

* 21/1 1905 † 9/1 1967

har hastigt lämnat mig, fosterbarn, syskon samt övrig släkt och många vänner i namnlös sorg och saknad.

Levar den 10/1 1967

AGNES JOHANSSON
Bojan och Göte
Margit och trolovad

Vi hann ej säga dig farväl
Ty döden kom så fort.
Vi vill säga dig ett tack
För allt du för oss gjort.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell söndagen den 22/1 kl 9.45. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnes minne inbjudes till kaffe i församlingssalen efter högmässans slut.

Meddelas endast på detta sätt.

Seved Jonsson, Levar, f.d jordbrukaren och byggnadsarbetaren Seved Jonsson, Levar, avled helt hastigt på måndagen. Han var nära 62 år och sörjes närmast av trojänarinnan, fosterbarn och syskon.

Han var född i Högland, Nordmalings socken, där han på sin tid förvärvade hälften av sin fars jordbruk. I slutet på 1930-talet kompletterade han jordbruket med en rävfarm, som han emellertid avvecklade tillsammans med jordbruket 1942. Han blev sedan byggnadsarbetare, men var även tidvis skogsarbetare. Omkring 1960 flyttade han till Levar och där var han på senare tid anställd som biträdande vaktmästare vid sjukstugan. 11/1 1967

13/1 1967
"Vi vinner"
säger Lögdeå
och Rundvik

Lögdeå (VK) i kväll möter Lögdeå SK på sin hemmarink "arvfienden" IFK Rundvik i div III-hockeyn. Vid mötet i fjol vann Lögdeå med 7-4. Man delade så att säga poängen, för hemma vann Rundvik med 7-2.

Denna säsong har det gått dåligt både för Lögdeå och Rundvik. Lögdeå, som spelat fem matcher, därav en hemma, har förlorat samtliga.

— Men nu är vi helskärpta, lovar Gösta Holmberg, en av Lögdeås iskrigare. Vi kommer att vinna med 6-4 — det har jag sagt till Rundvikarna på jobbet.

Att det inte gått så vidare hitintills skyller man på dåliga träningsmöjligheter. I november och i början av december var det så milt. Det gick inte att få is vare sig i Rundvik eller Lögdeå. Sedan när man väl fått is drasade det ned snö i massor. Lögdeå har endast kunnat träna tillsammans tre kvällar, påstår Gösta Holmberg.

IFK Rundvik har spelat tre matcher. Vann i lördags hemma mot Vilhelmina, men förlorade dagen därpå stort mot Granö.

Men mot Lögdeå kommer vi att vinna, säger lagledare John-Erik Nylander.

Båda lagen är således säkra på segern i lokalderbyt.

14/1 1967.
Rundvik vann
lätt derbyt
mot Lögdeå

Lögdeå (VK) Derbymatchen i div. III mellan Lögdeå och Rundvik, som spelades i fredagskvällen och där båda lagen på förhand hade uttalat förhoppning om seger, blev en säker viktoria för gästende masonit-grabbarna från Rundvik. Med hela 4-10 (1-2, 1-2, 2-6) fick Lögdeå se sig slagna.

Bäst i kedjan i Rundvik var för kvällen första kedjan Börje Degerman, Jan-Erik Westervall och Hasse Sjölund. Även andra kedjans Thomas Strömberg gick bra och spelade fint i hop med Arne Molander. Backarna "Lalla" Gustavsson och Erik Eklund var bra liksom målvakten Lennart Jonsson.

I Lögdeå, som har otur med uppgången i trean, situationen är allt för välbekant för att omtalas, var Börje Jakobsson bäste kedjespelare tillsammans med Lasse Gustavson.

Backen Arne Forsberg var försvarets bäste, men det är väl bara för Lögdeå att ta nya tag igen.

Målgörare: 0-1 Börje Degerman, 1-1 Bertil Grundström, 1-2 Börje Degerman, 2-2 Lasse Gustavsson, 2-3 Torbjörn Nilsson, 2-4 Börje Degerman, 2-5 Thomas Strömberg, 3-5 Börje Jakobsson, 3-6 Jan-Erik Westervall, 3-7 Börje Degerman, 3-8 Ove Forsberg, 3-9 Jan-Erik Westervall, 4-9 Gösta Holmberg, 4-10 Erik Eklund.

en 16 januari 1967

16/1 1967
Krönika från

Nordmalings

SÅ BLEV det åter en svår vinter. Ja vad skadorna beträffar kanske den värsta i mannaminne. Nu när skadorna bättre har kunnat överblickas har man funnit att det inte bara är el- och telenäten, som raserats. Skadorna på skogen är mycket stora.

— Det ringer hit folk nästan varje dag och är förtvivlade, omtalar skogsvårdskonsulent Lennart Karlsson, Levar. Frågar vad de skall göra i sin stormhärjade skog. Nu tror jag inte det finns anledning att kasta yxan i sjön. Även om många områden, speciellt då nysgenomgångna, i många fall mycket värdefulla bestånd drabbats hårt, går säkert skadorna på sikt att reparera. Tyvärr är det väl så att nu har en stor del av träden brutits av på mitten och i många fall spjälkats upp. Men det finns även många toppbrott och vad det gäller mindre mindre brott kan naturen läka. Vi kan ju som exempel ta skogen i fjällregionerna. Där blir granen ofta utsatt för toppbrott men klarar sig som regel från att torka ut.

Angeläget är dock att alla skogsägare inspekterar sina marker, och så snart det är möjligt, tar till vara den skog som skadats. Speciellt viktigt är att värdefull ungskog gås igenom. Massor av avbruten skog kan skapa verkliga insektsårdar.

Besvärigheterna har medfört att det just nu är mycket lugnt i bondeskogen. Vi har ett 10-tal man i beredskapsarbete i Bredvik och Öre, där de både röjer och hugger massaved. Där, så pass nära kusten, är det avsevärt mindre snö och främst är skogen inte så nedisad som den är något längre in i landet. De arbeten vi hade igång i Hörnsjö tvingades vi att lägga ner. Där är betydligt över metern djup snö.

Vad alla bör lära av den här snörika vintern är att våra skogar bör ha en bättre vägnät. Som det tidigare varit har ju avverkningarna varit koncentrerade till hösten och vintern. Om inte förr så bör man nu se värdet av att ha skogsbilvägar, som är trafikabla även sommartid, så att skogsägarna snabbt kan ta igen skadad skog och även ta igen vad den besvärliga vintern sinkat.

RÅDJUR OCH ÄLG upplever nu sin andra svåra vinter i följd. Förra vintern var det både svår kyla och mycket snö. Nu har vi än mera snö och det vill till att viltvårdarna ser till sina skyddslingar i tid om inte förra vinterns många tragedier skall upprepas.

I Levar finns det minst 12 rådjur fördelade på två grupper. Där har man genom jaktvårdskonsulentens försorg med snöskooter kört upp "vägar" för rådjuren och foder har lagts ut vid deras visten. Förra vintern som var rena katastrofvintern för djuren, lyckades man behålla åtta av de tio djur man då kände till på byaskogen. Med de åtgärder som nu satts in finns goda förutsättningar för att stammen skall klara sig. Tyvärr finns det trots förbud och alla varningar lösa hundar, som bara på några timmar kan förstöra vad viltvårdare i årtal har försökt skydda. Dessutom förorsaka djuren lidande. Med det snödjup som nu är kan en någorlunda skarpspringande hund lätt hetsa ett rådjur till döds. Se därför upp med alla lösa hundar.

OM MAN NU BORTSER från alla tråkigheter och besvär som den myckna snön förorsakat är det just nu mycket vackert ute i markerna.

Det går dessutom lätt att ta sig fram på skidor. Tövädret före jul packade snön hårt och den nysnö som fallit är inte djupare än att det går bara fint att spåra.

Länge har skidans vänner i Nordmaling önskat sig ett elljusspår. Nu har det avancerat så pass långt att ett samarbete har etablerats mellan skidfrämjandets lokalavdelning och Nordmalings IF. Lämplig sträckning för ett elljusspår skall undersökas denna vinter och till nästa skidsäsong hoppas man ha spåret klart.

Det är för bedrövt att isbanan vid skolan ännu inte spolats upp anser både föräldrar och ungdomar. Nu lär den vara skottad och sargen reparerad. Meningen var att den skulle ha spolats sista dagarna förra veckan men då nya oväder rapporterades väntade man.

— Nu tycker jag det är underligt att vi inom skolan skall ställas till ansvar för att inte isbanan iordningställt, säger rektor Einar Hedquist. Vi skall ju svara för skolan och dess fritidsverksamhet i första hand. Sen har det som allom är bekant varit speciellt svåra förhållanden denna vinter. Sargen sattes upp före det svåra ovädet men blåste delvis ikull. Tursamt nog hann vi inte få upp lyset. I så fall har väl även det brakat ihop.

I varje fall kan vi härmed trösta Nordmalings skridskointresserade ungdomar med att arbetet på banan är i full gång och att denna vecka skall det bli is på banan.

Anders

14/1 1967
**Sjömännen
i Rundvik
nu dömda**

De fyra sjömän som härjat i Rundvik i samband med att några bogserbåtar låg i hamnen där fick på fredagen sina domar vid Västerbottens södra domsagas häradssamt. Kvartetten hade bl a gjort inbrott i en del sommarstugor på öar utanför Rundvik. Två av männen hade också gjort sig skyldiga till olaga tvång, då de hållit fast en flicka som de mötte.

För två av sjömännen blev det 60 dagsböter om respektive fyra och nio kronor för snatteri och egenmäktigt förfarande. En av dem dömdes till 100 dagsböter à 12 kronor för snatteri, egenmäktigt förfarande och olaga tvång och den fjärde slutligen sakförklarades för snatteri, egenmäktigt förfarande, olaga tvång och stöld. Det förordnades att brotten för hans del skall gå in under en tidigare ådömd påföljd på tio månaders fängelse.

14/1 1967
**Mittensmöte
i Gräsmyr**

En märklig politisk händelse inträffar i Gräsmyr på söndagen, då mittenpartierna framträder inför offentligheten på ett gemensamt möte med två av sina toppmän i länet som talare. Det blir riksdagsmännen Jan-Ivan Nilsson, Tvärålund, och Sigvard Larsson, Umeå, som kommer att tolka centerns och folkpartiets samarbetslinje. Det är första gången i varje fall i vårt län som mittensamlingen får ett sådant offentligt understödjande. Tillfälle kommer också att ges till frågor och diskussion. Mötet hålls i Bygdegården och som inbjudare står de båda partiernas lokala organisationer i Nordmaling.

16/1 1967
**Hammargården i Nordmaling
har fått ekonomiska besvär**

Nordmaling (VK) Kommunalnämnden i Nordmaling har åter sagt nej till förslaget om ett kommunalt övertagande av Hammargården i Nordmalings samhälle. Gården förvärvades för några år sedan genom ett kyrkligt initiativ för att användas som ungdomsgård. I Hammargårdsstiftelsens regi har fastigheten sedan dess brukats dels som ungdomsgård och dels som uthyrningslokal för olika föreningar och sammanslutningar. Där har bedrivits studiecirkelverksamhet men där har också, under vissa tider stora utrymmen varit uthyrda mera permanent till den borgerliga kommunen, för undervisningsändamål och som tillfälligt kommunalhus under byggnadstiden av det nya kommunalhuset.

Nu sedan skolan fått egna lokaler, med bättre standard, har Hammargården fått något av slagsida. Större delen av utrymmena står tomma och övergivna, ungdomsverksamheten är bristfällig och hyresintäkterna är nära nog plus minus noll. I släpplag följer ekonomiskt trassel på driftsidan varför stiftelsens styrelse ropar på kommunala initiativ. Kommunalnämnden har offrat åtskilliga timmar på problemet. Stundtals har det varit både hetsiga och utdragna debatter, som i regel slutat med bordläggning, men nu går det inte att bordlägga längre. Det måste bli ett avgörande och vid fredagens kommunalnämndssammanträde kom man till ett sorts avgörande. Nämnden föreslår att fullmäktige säger nej till ytterligare kommunalt stöd, ävenså nej för ett kommunalt övertagande av verksamheten. Men enheten var inte stor. Avstyrkandet gjordes med 4 röster mot 2 och 3 nedlagda.

RESERVATION ANMÄLD

Mot avstyrkandet anmäldes en reservation, från bankkamrer Gottfrid Hörnsten, som menar att ur kommunal synpunkt måste vara vettigare att driva Hammargården, åtminstone tills vidare, än att bygga ett nytt medborgarhus för mycket stora pengar. Som en naturlig följd av avslagsyrkandet beslöt nämnden att uppdraga åt centrala byggnadskommittén, förstärkt med hrr Nils-Eric Ericsson och Håkan Pettersson, att närmare utreda frågan om nybyggnad av ungdomsgård och medborgarhus i närheten av centralorten. Eller placerad så att den kan betjäna hela nedre tätortsbebyggelsen inom kommunen.

YTTERBELYSNINGEN

På förslag av kommunalnämndens beredningsutskott beslöt även förslå att kommunen, från och med 1 jan. 1967, helt övertar kostnaderna

för ytterbelysningen inom hela kommunen. Däremot kvarstår tidigare beslut om att respektive byar har att svara för 50 procent av anläggningskostnaderna. De hittillsvarande bestämmelserna lyder på 50 procent i båda fallen.

En framställning från Brattsbacka om färbegränsning genom vissa delar av byn har tidigare handlagts av kommunens trafiksäkerhetskommitté, som yrkar på avslag med hänvisning till den ringa trafiken efter länsvägen på detta avsnitt. Kommunalnämnden följer trafiksäkerhetskommitténs åsikter och föreslog fullmäktige avslå framställningen.

Hrr Aron och Edvin Johansson, Stavsöholm får kommunalt bidrag med 529 kr. för vattenledningsanläggning. Manfred Jacobsson, Långed får 722 kr, Allan Höglander och Joel Eriksson Sannansjö 1.216 kr och Torkel Wikman, Djupsjösågen 120 kr. samma ändamål.

BORGEN TILL BRATTSBACKA

Brattsbacka såg- och hyvleri före-

slås få kommunal borgen på 75.000 kr för ett tvåårigt tillfälligt lån för utbyggnaden av industrin. Allt i avväntande på att en framställning om industrigarantilån, på statlig basis, ska godkännas.

För installation av centralradioanläggning vid ålderdomshemmet begär socialnämnden ett tilläggsanslag på 30.000 kr. Kommunalnämnden tillstyrker man menar att kostnaden om omöjligt bör inrymmas i de 37 kr som tidigare beviljats i tilläggsanslag för om- och tillbyggnaden av ålderdomshemmet.

Slutligen tillstyrker nämnden förslag om ändring och utvidgning av stadsplan för nordöstra delen av Rundviks samhälle, samt utföra ett av va-anläggningar efter Skolgatan samt Fjärdängs-området i Rundvik. För att bemöta eventuell arbetslöshet vill man vidare dra igång statskommunala beredskapsarbeten avseende vissa röjningsarbeten inom tätorterna Rundvik och Nordmaling.

16/1 1967
**Umefru skadad
vid bilolycka
i Nordmaling**

Nordmaling (VK) 55-åriga fru Alice Andersson, Umeå, fick på söndagskvällen föras till Umeå lasarett efter en olycka vid norra infarten till Nordmaling. Makarna Andersson hade stannat upp vid E4 och inväntade en norrifrån kommande bilist. I det rådande ovädret med starkt nedslätt sikt gjorde denne en felbedömning när han skulle svänga in. Vid inbromsningen kom bilen i sladdning och kanade in i makarna Anderssons bil.

Vid kollisionen demolerades bilen svårt och det anses som tursamt att fru Andersson kom undan med livet i behåll. Hon fördes först till Nordmalings sjukstuga. Hon hade erhållit skador på bröstkorgen och ena höften. Hon remitterades till Umeå lasarett. Dessutom hade fru Andersson skärsår i ansiktet. Hennes skador bedöms inte som livshotande. Maken kom undan med en del skärsår och fick lämna sjukstugan efter omplåstring. I bilen som kom på E4 undkom samtliga utan skador.

16/1 1967
**Rådjur avlivades
i Lögdeå**

En norsk bilist uppmärksammade på söndagen en flock på fyra rådjur vid sidan om E 4. När han stannade upp försvann tre av djuren medan ett blev kvar. Han gick ut och fann då att djuret var skadat. Jourhavande polis tillkallades från Hörnefors och efter att ha konstaterat att djuret, en gammal råget, hade ett framben brutet beslöt efter veterinärkonsultation att djuret skulle avlivas. Av allt att döma hade råget dragits med sin skada en längre tid.

Mittenmötet i Gräsmyr slog an

MITTENSAMLING I GRÄSMYR: fr. v. Ernst Jacobsson, Gräsmyr, Dellvis Sjöström, Bjurholm, Sigvard Larsson, Umeå, Hans Johagen, Gräsmyr, Jan Ivan Nilsson, Tvärålund, och Allan Bäckman, Nyåker.

Att döma av tillslutning och stämning vid det politiska "mittenmötet" i Gräsmyrs hydegård på söndagen bör det vara grönt ljus för en kommande c-fusion. Två av partiernas toppmän i länet, riksdagsmännen Jan Ivan Nilsson och Sigvard Larsson, talade och svarade i gott samförstånd på en rad frågor, främst om den om mittensamlingen och dess politiska innebörd. Mötet samlade en livligt in-

resserad publik på drygt 125 personer.

Eftersom man numera ingenstades är bortskämd med massstillslutning på mera vanliga politiska möten, bör man ha rätt att tolka detta livliga deltagande från båda partiernas sida som ett positivt belägg för att mittpolitiken väcker intresse. Sannolikt är det väl så att man i mittpartisamarbetet ser en upptakt till ett nytt skede i svensk politik.

Som arrangör för mittenmötet i Gräsmyr stod de båda partiernas organisationer i Nordmalings-kommunen. Hemmansägare Evert Molin, Tallberg, välkomnade och understök mötets ganska unika karaktär. Det är kanske rent av första gången som två partier efter ett val möts till ett gemensamt möte, sade han, och kan uppfattas som ett tecken på att en starkt mittenblock kommer att utgöra kärnan i det politiska alternativet till den regeringströtta socialdemokratin.

NAGOT NYTT PÅ VÄG

Cp-riksdagsmannen Jan-Ivan Nilsson noterade också dagens samling som ett tecken på att något nytt håller på att hända i svensk politik. Vår partistruktur är gammal och sextioalet kan vara ingången till en ny politisk föreställningsvärld. Mittsamverkan vann utomordentligt godt gensvar i valet, samtidigt som socialdemokratin halkade ner till sin lägsta nivå på tre årtionden. Den ökade rörligheten i svensk politik visar att de unga generationerna står mera obundna av traditioner, även om det samtidigt var så att åtskilliga misslyckanden från regeringens sida bidrog till val-utgången.

Hr Nilsson relaterade mittsamverkans framväxt och noterade att de båda partierna redan klarat många väntade blindskär. Enighet har uppnåtts i en rad stora frågor och att vissa skilljaktigheter kvarstår på enstaka punkter är ingenting att förfasa sig över. Viktigare är att man kunnat helt enas om principerna när det gäller exempelvis jordlagar och jordbrukspolitikens fortsatta utformning.

POLITISK NÖDVÄNDIGHET

Man har också under samarbetsdiskussionerna konstaterat, att de till väsentlig del har en likartad syn på samhället och människorna.

Man kan lägga till, att mittsamarbetet drivs fram av en aktuell politisk nödvändighet. Ett politiskt regimskifte är inom räckhåll, och det kommer att ställa mittpartierna inför ett gemensamt ansvar.

Fram till 1968 års val har de båda partierna ute på fältet tid att bli bättre bekanta med varandra och bygga ut praktiskt samarbete i kommuner och landsting. Men om ett sådant samarbete skall leda till det önskade resultatet, så kräver det på ömse håll uppriktighet och god vilja.

INTE LÄTT ATT TA ÖVER

Fp-riksdagsman Sigvard Larsson uppehöll sig i sitt anförande

främst vid den aktuella politiska situationen efter valet och nu inför riksdagsstarten. Han varnade för underskattning för socialdemokraterna, de har stora resurser och politisk skicklighet. Det gäller därför att oppositionen skärper sig och är vaksam. Regeringen sitter med starkt maktposition i riksdagen orubbad fram till 1968 års val. Men den ser ut att fortsätta samma politik med samma resultat: inflation och prisstegringar.

Men blir det regeringsskifte får den nya regeringen ingalunda någon lätt uppgift. Det kommer att ta lång tid att reda upp de bekymmer den nuvarande regimen lämnar efter sig.

Hr Larsson vittnade också om att mittpartisamarbetet på riksplaneln går bra. Vad som nu är angeläget är att det fullföljes ute i landet, så att vi kan vinna väljarnas förtroende för en fortsättning.

Vid den efterföljande frågestunden uppträdde ett 15-tal "frågar" och bland frågor som var på tapeten kan nämnas jordbruket och dess villkor, skatterna, anslutningen till EEC, utbildningsfrågor, högerpolitiken, postindragningarna, snöskadorna på skogen och försvaret. De båda riksdagsmännen gick växelvis i svaromål och det var intressant att notera en nästan total samstämmighet. Även publikreaktionen föreföll enstämmigt positiv för mittsamarbetet.

Utom kafferast förekom ett som mellanspel uppskattat musikinslag av spelmännen Karl Strandberg och Birger Grenholm. Redaktör Herbert Bylund avslutade mötet.

14/1 1967

GDV-styret i Rundvik. Fr. v. Birgit Hjelt, Anna-Greta Edlund, Erik Granberg, Hans och Arne Persson samt Irene Lindberg.

GDV-premiär i RUNDVIK

Nordmaling (VK) Det har sina problem att vara nöjesarrangör. När GDV i Rundvik på lördagen skulle ha premiär räknade man med 200–250 personer. Det kom över 400 med påföljd att kaffeporslinet och smörgåsarna tog slut. Men kaffe kunde drickas i omgångar och det hela redde upp sig. Som helhet blev det en lyckad premiär för gammeldansarna i Rundvik.

Föreningens ordförande Arne Persson hälsade välkommen och uttryckte sin glädje över att så många hörsammat inbjudan. Därefter blev det Ingemar Strömbergs tur att spexa och det gjorde han så att skrattsalvorna ekade i det fullsatta ordenshuset.

När man sen röjt undan kaffeborden blev det fart på dansen och av alla glada miner att döma hade man hjärtans roligt.

Förutom Arne Persson ingår i styrelsen Erik Granberg och Hans Persson, Rundvik samt fruarna Birgit Hjelt, Rundvik, Anna-Greta Edlund, Lögdeå och Irene Lindberg, Nordmaling.

Kalv med två huvuden föddes i Nordmaling

Nordmaling (VK) En kalv med två fullt utvecklade huvuden har fötts hos häradsdomare Oscar Persson, Baggård. För att vara en sk dubbelmissbildning var kalven, död vid födseln, ovanligt väl utvecklad. Förlossningen drog ut på tiden och det är troligt att kalven dött under själva födseln.

Moder var en SKB-kviga betäckt med en SJB-tjur. När man på gården såg att förlossningen skulle bli svår tillkallades veterinär Rolf Dalén, Nordmaling. Han lyckades gå in och vända till kalven så att födseln kunde genomföras utan andra speciella ingripanden.

— Nu är det väl inte direkt så ovanligt med sådana här missbildningar hos kalvar. Dock kan sägas att jag aldrig tidigare under mina snart 25 år som veterinär varit med om att hjälpa fram en kalv med två huvuden. Därtill bör även noteras att det här var ett fullgånget foster. Tydligt var att naturen här avsett att det skulle bli enäggstvillingar men av någon anledning kom fostren att växa ihop, säger veterinär Dalén.

Vid företagen obduktion av kroppen visade det sig att de två huvu-

derna hade var sin matstrup, vilka mynnade ut i samma magsäck. Lungan var delad. Däremot fanns bara ett hjärta. Blodsystemet föredde olikheter mot normalt och det är knappast troligt att kalven ha kunnat leva.

Anders

28 åkte trots kyla i Lögdeå

Nordmaling (VK) Tidigt på söndagsmorgonen beslöt ledningen för kommunserien på skidor i Nordmaling att ställa in söndagens tävling i Lögdeå. Det var då drygt 20 grader kallt. I det fränsett kylan mycket vackra vädret gick dock inte skidvännerna att stoppa och man beslöt trots allt att åka.

28 fullföljde tävlingen. I stort sett mötte samtliga som brukar delta upp fränsett deltagarna från Norrfors. På damsidan blev Evy Lindblom ensam och ställde då aldrig upp. Senare beslöts att tävlingen skulle gälla i kommunserien. För att full rättvisa skall nås blir det dock nästa söndag en extra tävling — även då med Lögdeå som mötesplats.

Seniorer 10 km: 1) I Sjögren, Lögdeå 13.41, 2) B Udd, Rundvik 34.00, 3) B Hansson, Nordmaling 34.33, 4) S-O Lindgren, Gräsmyr 34.45, 5) A Arctadius, Nordmaling 35.11, 6) S Holgersson, Klöse 39.10, 7) R Sandström, Nordmaling 39.27, 8) H Persson, Rundvik 39.59.

Oldboys yngre 5 km: 1) R Gustafsson, Olofsfors 18.11, 2) T Lindgren, Klöse 18.29, 3) J Wallrud, Nordmaling 20.09.

Oldboys äldre 5 km: 1) R Eriksson, Rundvik 18.54, 2) H Sandström, Nordmaling 18.55, 3) B Lundquist, Olofsfors 19.43, 4) J Johansson, Rundvik 20.16.

Yngre juniorer 5 km: 1) U Björklund, Sunnansjö 16.32, 2) G Söderström, Klöse 17.12, 3) R Lundquist, Olofsfors 17.45, 4) L Hörnström, Levar 21.50.

Äldre juniorer 10 km: 1) L E Berggren, Högländ 33.03, 2) K Lundquist, Olofsfors 33.13.

Pojkar födda 1953–55 2,5 km: 1) A Lindgren, Klöse 10.25, 2) C Gustafsson, Olofsfors 10.58, 3) S Lindgren, Klöse 11.27, 4) R Hörnström, Levar 12.30.

Pojkar födda 1956–57 2,5 km: 1) D E Sjögren, Lögdeå 13.22, 2) T Gustafsson, Olofsfors 13.42, 3) P-E Nyberg, Lögdeå 15.52.

19 januari 1967

Rekord i sorkjakt i Nordmalings-by

Nordmaling (VK) Något av ett rekord i sorkdödande satte bröderna Henry, Gunder, Anders och Lars Haggström, Djupsjönäs, när de här omkvällen tillsammans med sina kusiner Kurt och Thomas Haggström från samma by var ute på en sparktur efter Nyåkersvägen. Mellan 800 och 900 sorkar beräknar pojkarna att de tog död på.

Det var alldeles fullt med sork på vägen. För de snabbåkande pojkarna kunde inte djuren ta sig undan uppför de höga plogkanterna, utan blev i de flesta fall lätta byten. Att sorken skall vara i utdöende vill inte Edvin Haggström, Kurt och Thomas pappa, sätta tilltro till. Nej det faktiskt vimlar av sork häruppe säger han.

— Jag har två hundar och två katter och de verkligen frossar på sork. Nu är inte vare sig hundarna eller katterna vidare förtjusta i sorken men de tar i vart fall död på odjuret.

Att det nu verkligen är gott om sork efter Leduådalens vill Haggström bevisa med att han på en ca två km lång sparktur efter allmänna vägen på tisdagskvällen trampade ihjäl gott och väl ett 70-tal sorkar.

Byggnadsplan upprättas för egnahem i Gräsmyr

Nordmaling (VK) Nordmalings byggnadsnämnd hade vid sammanträde på tisdagen inget att erinra mot Masonite AB:s i Rundvik, begäran att från Lögdeälven få hortleda i medeltal två kubikmeter vatten, utöver tidigare tillåtna kvantitet samt att släppa ut avloppsvatten i Nordmalingsfjärden från den befintliga och nu planerade utbyggnaden av masonitefabriken. Utsläppet av avloppsvatten beräknas till ca 240 kubikmeter per timme.

Stiftelsen Nordmalingshus fick sina reviderade ritningar för ett stiftelsehus i kv Bagaren i Rundvik godkända. Byggnadslov för ombyggnad av bostadshus gavs till Johan Abrahamsson, Rundviksverken (Lögdeå 6:86) och till Gustaf Forsberg, Rundvik (kv. Kniven 5).

Utterströms byggsvaror, Nordmaling önskar förvärva sex tomtar i kv Järven, Nordmaling för att där uppföra en grupp egnahem. Byggnadsnämnden tillstyrker gruppbebyggelse men önskar att inlämnade ritningar skall omarbetas.

Även Svenska nyckelhus försäljnings AB, Uppsala, önskar förvärva mark i Nordmaling för villor, kedjehus eller radhus. Bolaget ämnar uppföra egnahem eller byggnader för försäljning till fastställt pris. Byggnadsnämnden beslöt remittera ärendet till kommunalnämnden för yttrande.

PLAN I GRÄSMYR

En dispensansökan för uppförande av egnahem i Gräsmyr hade återremiterats från länsstyrelsen till byggnadsnämnden. Länsstyrelsen hade i sitt yttrande ifrågasatt om inte området för den planerade egnahemsbebyggelsen bör planeras för motverkande av ett flertal utsläpp på den allmänna vägen som är länshuvudväg. Nämnden beslöt uppdraga åt stadsarkitekt Erik Lindgren att upprätta byggnadsplan för området.

Från socialnämnden förelåg framställning om att få disponera en tomt i kv. Lekatten, Nordmaling för uppförande av pensionärshem. Byggnadsnämnden anser dock att det är olämpligt att där, i ett villaområde, placera in ett egnahem och föreslår i stället att pensionärslägenheter placeras in i planerade flerfamiljshus.

Distriktslantmätaren i Vännäs distrikt, som även betjänar Nordmaling, begär att få flytta sina lokaler till Umeå. Mot detta har byggnadsnämnden inget att erinra.

BESIKTNINGSPROTOKOLL INFÖRDAS

Från en rad ägare till besin- och servicestationer förelåg ansökan om förlängt tillstånd att inneha brandfarliga ämnen. Innan tillstånd ges skall besiktningsprotokoll införas beträffande tankarnas beskaffenhet.

Dispens för byggande av egnahem tillstyrktes för Rune Perman, Levar, på Levar 10:1.

Upprättad stadsplan för kv. Presen i Rundvik antogs.

AVSTJÄLPNINGSPLATS

Ledamoten i nämnden herr Gunnar Thavelin, Lögdeå, önskade att kommunen ordnar med en tipp för schaktnassor. Som det nu är har byggare svårt att bli av med sten och annat schaktningsmaterial. Han önskade att kommunen skulle anvisa lämpligt tippställe och dessutom svara för utplaneringen. Även anvisad

plats för snötippning hörde till herr Thavelins önskemål. Nämnden beslöt överlämna ärendet till byggnadskontoret för utredning.

Byggnadsnämndens sammanträden hålls innevarande år andra onsdagen i varje månad. Ärenden som skall komma upp till behandling skall vara inlämnade minst en vecka i förväg.

20/1 1967
Elvira Holmberg, Nyåker. I sitt hem i Gamla Brattsbacka, Nyåker, avled natten mot måndagen änkefru Elvira Holmberg, född Lindström. Hon var nära 92 år och sörjes närmast av fosterbarn, deras familjer samt en syster.

Fru Holmberg hade varit gift två gånger. Först med hemmansägare

Frans Johansson, Brattsbacka. I det äktenskapet fick hon ta hand om en fosterson. När hon efter den förste makens död gifte sig med hemmansägare Herman Holmberg blev hon som en mor för de barn maken hade från ett tidigare äktenskap. Hemmet i Gamla Brattsbacka övertogs efter makens död av kamrater Gösta Holmberg, en av sönerna i huset.

Rådjur jagat av två hundar i Nordmaling

Nordmaling (VK) Två gråhundar, jagade på torsdagen en rådjursget i Högland/Djupejö i Nordmaling tills dess djuret blev fullständigt utmatat. Då kom ett par personer till hjälp och kunde befria djuret från dess plågoandar.

I Högland, där man gjort sitt bästa för att ge rådjuren så mycket hjälp som möjligt i kampen mot snö och svält är man upprörd över hundägarnas sätt att se om sina jakthundar. Det här rör sig om typiska älghundar, som absolut inte bör få jaga den här artiden. Eller har man på hundägarehåll ingen känsla för de lidande som i detta fall åsamkas rådjuren, menar den man i Högland som rapporterade händelsen till VK:s medarbetare i Nordmaling.

Situationen ljusnar för Nordmalingsfirma

Nordmaling (VK) Fischer-pumpar AB i Nordmaling, som för en tid sedan varslade om permittering av ett 10-tal man från den 22 januari, har, bli genom ökad ordergång, kunnat begränsa permitteringarna till högst sex man. Kan sedan fabriksutbyggnaden, för Tullifa-Norriand och Fischer-pumpar AB, komma till utförande inom den närmaste tiden räknar direktör Stig Hammarstad med att ytterligare ett par man kan bibehållas i sysselsättningen.

Utbyggnaden, som närmast ankommer på kommunen, som äger fabriksbyggnaden, behöver en betydande järnkonstruktion. En konstruktion som med fördel kan göras av fabriken själv. Det ser med andra ord inte så mörkt ut som man i första hand förmodade. Situationen har ljusnat och direktör Stig Hammarstad är inte på något sätt pessimist när det gäller företaget och framtiden.

Fabriken deltar bli i en större världsutställning i Schweiz, där Fischerpumparna kommer att visas upp, och det bör finnas goda förutsättningar för en betydande export av produkterna längre fram. Men Rom byggdes som bekant inte på en dag och de båda företagen i Nordmaling är relativt nystartade även om såväl Fischerpumparna som Tullifa-brännarna i och för sig inte är några direkta nyprodukter.

Krönika från Nordmaling

HAMMARGARDSPROBLEMET är ännu inte ur världen. Långt därifrån. Kommunalnämnden anser sig kanske i och med fredagsbeslutet ha slutbehandlat ärendet för sin del. Men det är inte så säkert. Allt beror på vad fäderna säger den 30 januari. Och nya kommunalfullmäktige består av nära 50 procent nya namn. Vilken uppfattning har dessa? Ännu har väl ingen omröstning givit klart besked om var fullmäktige över huvud taget står i den här delikata frågan. Vid tidigare debatter har ärendet åtrövisats till kommunalnämnden. En nämnd som inte heller är så enig, över om det nu blev ett knappt övertag för avslagsyrkandet.

DEBATTEN gav vart fall besked om att någon större entusiasm för ett kommunalt övertagande av ungdomsgården knappast föreligger. Däremot finns det krafter som menar, att Hammargården bör få utgöra någon form av surrogat intill dess frågan om nytt medborgarhus och därmed sammanhängande ungdomsgård är löst. Och dit kan vägen vara lång.

OAVSETT vad som händer med Hammargården så har den onekligen fyllt en viss, ja kanske rent av betydelsefull uppgift under den tid den stått till allmänhetens förfogande. Den fick på sin tid nyttjas som kommunal förvaltningsbyggnad, under byggnadstiden för nya kommunalhuset. Sedan blev den en reträttbyggnad för församlingen under ombyggnaden av gamla prästgården till församlingsgård. För att nu inte nämna att den övre våningen under en lång följd av år kunnat erbjuda skolan lokaler före utbyggnaden av den s.k tredje etappen. Om inte Hammargården funnits tillgänglig under den tiden hur skulle man då ha löst lokalfrågan i de tre olika sammanhangen?

NU VAR självmålet inte den sortens engagemang ledmotivet för tighetens förvärvande under m på 1950-talet. Ledmotivet var att skapa en ungdomsgård. Starten blev relativt gynnsam under den tid föreningen "Vi unga" var som mest aktiv. Men det gick med Vi unga som med de flesta andra föreningar i Nordmaling. Den föll så småningom i en ofelbar Törnrosa-sömn.

MAN KAN alltid diskutera orsakerna till den svaga aktiviteten på ungdomsförningssidan. SGU, en gång i tiden mycket aktiv och med en utomordentligt fin samlingsgård i Rödviiken, är i samma dilemma som Vi unga. Kanske heter lösningen i kommunal ungdomsledare. På den bogen kom de flesta talarna i kommunalnämnden när frågan debatterades i förra veckan. För att få text en aktiv ungdomsverksamhet behövs i första hand en effektiv ledare. Men hur få en sådan på frivillighetens väg? Det ser i var hopplöst ut. Och det är ingen ny tanke. Blir alltså lösningen en kommunalanställd ungdomsledare? Även den frågan kommer säkert upp till debatt i fullmäktige den 30 januari. Får vi då förutsätta ett större antal åhörare, än vad som i vanliga brukar förekomma? Fullmäktigesammanträdena är offentliga, men allmänheten visar som regel ett svalt intresse för hur de folkvalda representanterna i den kommunala riksdagen agerar.

H. B.

Mopedfull i Nordmaling fick 1.260 kronor i böter

Nordmaling (VK) Vid tisdagens ting i Nordmaling fick häradsrätten i huvudsak ägna sig åt att döma i rattfylleri- och rattonykterhetsmål. I ett av de tre dömda målen utdömdes 45 dagars fängelse och i ett annat, där den åtalade friades från rattfylleri men dömdes till rattonykterhet blev böterna så höga som 1 260 kr plus de 125 kr som den åtalade har att utge för blodprovskostnaderna. Ett mål gällande rattfylleri fick inställas då den åtalade ej kunde komma till förhandlingen.

Det var en äldre man från en by i Bjurholm som dömdes till fängelse. Han hade i berusat tillstånd tagit sin bil för att köra till en grannby. På vägen råkade han i en kurva köra av vägen. När polisen kom till platsen konstaterades att mannen var berusad och att han därtill saknade körkort och att han tidigare vid upprepade tillfällen gjort sig skyldig till olovlig körning. I den 45 dagar långa fängelsedomens ingår även dom för grov olovlig körning. Mannen skall dessutom utge 125 kr för blodprovskostnader samt ersätta sin försvarare med 411 kr.

En yngling från en by i Nordmaling gjorde den 1 oktober i fjol sitt dyra dyra mopedfärd. Han hade efter en fest i hemmet åkt in till Nordmaling och där druckit en del starkvaror. När han skulle hem tog han taxi hem till byn. Men han hade sin moped parkerad några km från hemmet och i stället för att åka taxi ånåda hem tog han den. Han observerades av en polisbil. Åklagaren yrkade på att ynglingen skulle fällas för rattfylleri men rätten dömd honom för rattonykterhet till 70 dagsböter à 18 kr. Därtill kommer 125 kr för blodprovskostnaderna.

Helt oförklarligt ansåg en äldre man från en Nordmalings-by det vara att han, efter att ha druckit högst fyra mellanöl under dagen, sent på natten kunde gripas av polisen för rattonykterhet. Mannen hade i augusti förra året hållit på med höbärgning. Sent på kvällen besökte han tillsammans med några kamrater en festtillställning. På återvägen den denna stoppades han vid en rutinkontroll. Rätten dömd honom för rattonykterhet till 80 dagsböter à 7 kr plus 125 kr för blodprovet.

Nyåkers-snickeri ödelagt av brand

Nordmaling (VK) På tisdag morgon brann en snickeriverkstad i Nyåker, som ägdes av Albin Eriksson, ned till grunden. Elden upptäcktes omkring kl. 7.30. Det var en platsbo som lade märke till den ovanliga rökutvecklingen och larmade ägaren, som låg och sov ovetande om det öde som hans verkstad stod inför. Men redan nu hade branden fått sådan omfattning att det inte fanns någon chans för ägaren och tillskyndande personer att förhindra en total ödeläggelse.

Och när brandkåren från Nordmaling kom till platsen var byggnaden övertänd. Brandmännen fick närmast inrikta sig på att slå vakt om en mindre bryggstuga belägen strax intill verkstaden.

Förutom byggnaden, som tidigare varit uthyrd till bl a bilverkstad, totalförstördes samtliga snickerimaskiner, motorer och verktyg som inrymdes i verkstaden. En del färdiga produkter, virke och bl a ett 50-tal par skidor blev också lågornas rov.

Ägaren gör utan tvekan en kännbar förlust. Byggnaden var försäkrad

för 10 000 kr, medan verktyg, inneiggande lager och maskiner var mycket lågt försäkrade.

Orsaken till branden är obekant. Verkstaden saknade uppvärmningsanordningar och ägaren hade inte arbetat i lokalerna den senaste tiden.

Fotbollen i luften i Rundvik

Mitt i hårdaste vinterkylan, med inställda skidtävlingar och ishockeymatcher, startade IFK Rundvik sin träning för sommarens kraftmätning med konkurrenserna i div. III i fotboll. I lördags samlade Kjell Hjält, tränaren och lagbasen, sina adepter i sporthallen i Nordmaling, där de fick en första genomkörare.

I fortsättningen räknar vi med ett träningspass i veckan i sporthallen. De övriga träningskvällarna förlägger vi på "hemmaplan", menar Kjell Hjält. Vi ska göra vårt bästa för att lyckas i den nya, och för oss ovanliga serien, berättar han för VK. — Hur det ska gå? Svårt att säga. Det kan gå bra, men det kan också bli raka spåret tillbaka till IV:an. Men vi hoppas som sagt och en väl-skött träning betyder säkert mycket.

Lantbrukskonsulent Herman Luik, Umeå demonstrerar olika plast-rör.

Jordbrukarna i Gräsmyr lärde dikning — inomhus

De öppna dikenas tid är förbi, sa lantbrukskonsulent Herman Luik då han i lantbruksnämndens regi höll en täckdikningskurs i Gräsmys bygdgård. I kursen, i vilket ett tjugotal från Gräsmyr och angränsande byar deltog, medverkade även hans kollega, ingenjör Birger Brändström samt hemmansägare Carl Strandberg, som i egen-skap av bygdens lantbruksombud, hälsade välkommen.

Lagom ljus gör hönsen värp-glada

Hur lång ljustid hönsen bör ha vid värpnings början beror på vilket program som tillämpats under uppfödningen. Lämplig ljus-mängd under uppfödningens senare period är 8–10 timmar per dygn. Vid värpnings början ökas denna mängd med 15–20 minuter per vecka tills hönsen får 17 timmars ljus per dygn.

Att öka ljustiden ännu mer har enligt försök inte lett till någon högre produktion. För att kunna genomföra ett program som detta, krävs dock en byggnad utan fönster. Vidare måste friskluftintag och fläktar vara väl isolerade mot ljus, eftersom varje ljusinsläpp rubbar programmet.

De flesta höns hus är emellertid försedda med fönster. För värphönsens del bör man då tänka på att dagen avtar på hösten och att detta kan få negativa följder för produktionen. Unghöns som börjar värpa efter midsommar behöver få den naturliga ljustiden kompletterad med elljus. Följande år ökar ljus-tiden från våren fram till midsommar. Värpningen har då pågått 6–12 månader och skulle minska om inte hönsen i fortsättningen får samma ljusmängd som vid midsommartid. Det behövs alltså extra elljus efter midsommar för att undvika höstruggning och produktions-minskning.

De unghöns som börjar värpa före midsommar bör redan första hösten få ca 17 timmars ljus-tid, så att alltför stora variationer i ljus-mängden undviks.

EN LJUSKLOCKA BEHÖVS

I praktiken ordnar man ljusprogrammen med hjälp av en ljusklocka, som automatiskt tänds och

Intresset för kursen var stort. Att det låg metervis med snö på Gräsmys-åkrarna tycktes inte bekomma. Det gäller att planera i tid, resonerade gubbarna. Det ska väl bli barmark efter den här snöintern också, och då kan det vara gott att veta hur de gamla öppna diken ska ersättas med rör. Och är det något Luik kan, så är det täckdikning.

Inledningsvis poängterade konsulent Luik att dagens jordbrukare är välskolade, vilket behövs inför ropet om rationalisering. Här kom han in på arronderingsfrågor — om de splittrade ägarna, kravet på mekanisering och jordbrukets lönsamhet i blickfånget. För oss i Norrland är de klimatiska betingelserna ett handikapp, men vi vet att täckdikningen här har en oerhörd stor betydelse. Trots att de öppna dikenas tid är förbi, återstår dock ännu mycket kvar att täckdika.

Av de inalles 115 000 hektar åker i Västerbotten, som enligt konsulent Luiks prognos, kommer minska till ca 65 000 hektar, är endast 15 000 hektar täckdikade. Om man räknar med att 15 000 hektar inte behöver dikas återstår ändå 35 000 hektar som måste dikas.

För ett intensivt jordbrukande måste det dikas, det betalar sig ansåg konsulenten, en sak som han med kalkyler kunde bevisa.

Vid kursen demonstrerades också olika slag av dikningsmaterial och visades filmer för att ytterligare åskådliggöra fördelarna av väl dränerad åker.

IFK Rundvik rustar för 7:e DM-tävlingen

26/1 1967

Nordmaling (VK) IFK Rundvik rustar för sitt 7 DM på skidor. På lördag-söndag avgörs på Manhemsborg stafetterna för såväl herrar som damer samt 10 respektive 30 km för damer och herrar. Det är femte gången som IFK Rundvik är arrangör för seniorer och dessutom har man två gånger anordnat DM för juniorer. I år kan IFK Rundvik fira sitt 40-årsjubileum och det gör man bla med att inviga en ny förnämlig klubbstuga vid Manhemsborg.

Det var nämligen 1927 som de två rivaliserande idrottsklubbarna i Rundvik, Sibiriens idrottsklubb och Rundviks IK beslöt att slå sig samman och bilda IFK Rundvik. Det blev ett för idrotten positivt samarbete. Rundvik har genom åren hållit hög standard på sin idrott. Skidlöparna har hållit sig väl framme och som extra krydda på jubileumsåret passade fotbollslaget på att gå upp i div. III.

1936 anordnade IFK Rundvik sin första DM tävling på skidor. Det var junior-DM. Helge Svensson, som då tävlade för Nordmalings IF, vann men då den gode Helge sen gick över till IFK Rundvik, räknar Henry Oldberg, Rundviks skidledare ge-

nom åren, att Rundvik då tog sin första DM-seger.

Det dröjde 10 år innan Rundvik på nytt var DM-arrangör. Då för senior-DM. Då vann Uno Holmgren 30 km sedan flera de de bästa kommit in på fel spår. Bland dem var Harald Eriksson och Martin Lundström. Den senare vann 15 km och Gunnar Karlsson 50 km. I stafetten tvingades det året storfavoriten IFK Umeå bryta efter att Martin Lundström fått krängel med sin bindning.

Det var för övrigt vid den tävlingen som Enar Josefsson, för första gången visade sig i större sammanhang. Han blev tvåa på 3-milen.

1950 vann Ake Karlsson, Lycksele

JDM. Fyra år senare var det Enar Josefssons tur att triumfera. 1954 var ett år med snöbrist. I Rundvik var det mycket lite av den vita varan och 15 km fick flyttas till Olofsfors. I år är det ingen risk. Terrängen vid Manhemsborg täcks av ett meterdjupt snölager.

Nu dröjde det åter 10 år innan IFK Rundvik på nytt blev DM-arrangör men då fick man även sin förste seniorsegrare — Roland Söderström.

Sedan 1964 har det varit tätt på giv. Även påföljande år stod IFK Rundvik för att arrangera stafetterna samt 30 km för herrar och 10 km för damerna, dvs lika som i år.

Roland Söderström lyckades då inte upprepa bravaden att vinna. Blev tvåa, slagen med bred marginal av Assar, då i praktslag. Treå blev Lyckseles Ingvar Sandström. Trion är favorit även i år.

I stafetten ställer IFK Rundvik upp med Ola Lundgren, Roland Söderström och Stellan Eriksson. En bra trio men fråga är om den håller mot IFK Umeås Assar Rönnlund, Sune Sundquist och Karl Johansson.

— Vi väntar att även Lycksele kommer att bli svåra att tas med i stafetten. De ställer antagligen upp med Ingvar Sandström, Ulf Bergström, Allan Eriksson eller Algot Fjällström.

LEGENDARISKA NAMN

Under IFK Rundviks första år var budkavletävlingar populära. Den första stortävlingen hade man 1929 då IFK Umeå med Artur Haggblad vann. Sen dess har de allra flesta legendariska männen inom skidsporten tävlat i Rundvik. Håsjö-Dalqvist, Nisse Östensson, Mora-Nisse, Sixten Jernberg och Melker Risberg för att nu nämna några utanför det egna länet.

BANORNA VÄL PREPARERADE

Herrarna kommer att åka en 7,5 km slinga i 30 km-loppet. Publiken får alltså rika tillfällen att se löparna. Damerna åker en 5 km slinga, eller samma bana som vid lördagens stafetter. Banorna är väl preparerade. Körda i omgångar med snöscouter. För omklädning och servering kommer man att ta den nya klubbstugan vid Manhemsborg i anspråk. Tyvärr hinner man inte få stugan riktigt färdig men värme har man fått och man räknar även med att få utrymmena någorlunda klara till lördagen.

Anders

Välkomna till fina DM tävlingar i Rundvik, säger skidledare Henry Oldberg. Vi har massor av snö och fina väl preparerade banor.

Elvärme och elljusspår Nordmaling-önskningar

27/1 1967

Nordmaling (VK) Som ett "mellanår" betecknade styrelsen för Skid- och friluftsförbundet i Nordmaling år 1966, när de vid årsmöte i Församlingsgården på onsdagskvällen rapporterade om sitt fögderi. Det var främst den kalla vintern som återspeglades i något sviktande besöksunderlag vid avdelningens skidstuga vid Älidberget. Trots allt har ekonomin förbättrats. Då främst genom lotterier. Avdelningen, som är skuldfri på stugan, redovisar 2 474 kr i kontanter.

UR ARSBERÄTTELSEN kan noteras att trots vinterns kyla höll avdelningens hållformlopp Sollöpan, från Bjurholm-Agnäs till Älidstugan på att töa bort. Det miserabla föret till trots ställde 101 upp — 99 fullföljde. Barnskidskola och skogsmulleskola hölls under vintern och sommaren med ett 30-tal barn i var-dera.

DEN 14-15 MAJ var avdelningen värd för Västerbottens landskapsförbund av skidfrämjandets årsmöte. Den gången hade främjarna tur med vädret. Dimman lättade under utflykten till Järnasklubb och stämman uppe vid Älidstugan kunde hållas i sol. Drygt 100-talet främjare från hela länet mötte upp.

VID FRILUFTSLIVETS dag den 2 oktober var det premiär för "Älidstigen" — en naturstig komponerad av Asko Sundquist, Rabbe Sjöberg och Berndt Andersson. Ett 100-tal personer och ett flertal skolklasser gick under hösten stigen. Två "trivselkvällar" hölls under hösten i stugan.

TILL STUGAN har inköpts bl a gasolkök samt mera köksutrustning. En testcykel har beställts.

ETT 40-TAL personer hade mött upp vid årsmötet. Anders Åström, Levar, omvaldes till ordförande för ett år. Som ledamot i styrelsen för ett år, i stället för Hans Chley, som avflyttat, valdes Ossian Nilsson, Rundvik. Omvalda på två år blev Lars Eriksson och Håkan Johansson, Nordmaling, samt nyvald för samma tid Rabbe Sjöberg i stället för Tor Lenman, som avsagt sig omval på grund av förestående avflyttning från orten.

PLANERNA på ett elljusspår i Nordmaling diskuterades och styrelsen fick i uppdrag att, i samarbete med Nordmalings IF, snarast försöka förverkliga att ett elljusspår kommer till.

Diplom och blommor fick vidd skidfrämjandets årsmöte i Nordmaling Lars Eriksson, Håkan och Birgit Johansson, Tor och Elsa Lenman samt Holger Haeggman.

BETÄFFANDE den tidigare mycket omdiskuterade frågan om elkraft till Älidstugan redogjorde ordföranden för de underhandlingar som förts med Vännäs Kraft. Från kraftbolaget hade man dock inte lyckats få fram besked om hur mycket som det i dag kostar att få elvärme och lyse vid stugan. Styrelsen fick i uppdrag att fortsätta sitt arbete och när beräknade kostnader är klara ingå till kommunalfullmäktige med begäran om anslag.

DIPLOM OCH BLOMMOR

AVSLUTNINGSVIS fick Anders Åström blommor av sina kamrater i styrelsen — Lars Eriksson stod för överlämnandet. I stället kunde Anders Åström överlämna Skidfrämjandets diplom till Lars Eriksson, Birgit och Håkan Johansson, Elsa och Tor Lenman samt Holger Haeggman. Samtliga diplomerade har under många år aktivt deltagit i främjandets arbete. Holger Haeggman har bl a från 1926 och till dess avdelningen i Nordmaling bildades 1959, varit ombud för främjandet.

EFTER KAFFET, för vilket fru Birgit Johansson stod, visades en av Bengt Hesse tagen film i samband med landskapsförbundets stämma i Nordmaling.

Anders

Umeå vann skidskytte före Vännäs, Nordmaling

31/1 1967
Nordmaling (VK) 17 karlar och en kvinna hade mött upp till söndagens skidskyttetävling i Olofsfors. Och trots den bistra kylan, det var över 20 grader, noterades en rad goda resultat. Bruno Torve, Umeå, segrade efter en god åkning på den krävande 3 km banan, som åktes två varv. Han lyckades även med skjutningen. Prickade med k-pisten in 11 av de 12 skotten.

Nordmalings Ingvar Strömgren låg mycket väl till vid sista skjutom-
gången. Hade dagens bästa åktid 28,58 men förivrade sig med de sista sex skotten. Fick totalt fem bommar och därmed lika många tilläggsminuter.

Fullt sköt Gunnar Eriksson, Umeå men hans åktid räckte ej mera än till en fjärdeplacering. Bra sköt även Tage Helmersson, Umeå. Nitade in 11 av skotten.

En fin prestation gjorde dagens äldste deltagare, 53-åriga tågmästaren Olle Nordberg, Vännäs. Åkte de sex km på 31,27 och hade sex träff.

Enda kvinnan i sammanhanget väl-skjutande fru Margit Holmquist, Umeå hade krångel med sitt vapen. Fick byta och hann ej skjuta in sig. Fick bara 5 träff. De låg väl samlade men för långt till höger.

Umeå vann lagtävlingen med 101,24 före Vännäs med 105,44 och Nordmaling 107,29. Söndagens tävling ingick i lagkvalificeringen för FBU mästerskapet, som kommer att gå i Vindeln, troligen första helgen i mars.

Resultat: 1) B Torve, Umeå 30,28 11 träff, 2) V Andersson, Vännäs 32,17, 9, 3) I Strömgren, Nordmaling 33,58 7, 4) G Eriksson, Umeå 34,20, 12, 5) O A Levander, Nordmaling 38,18 8, 6) O Nordberg, Vännäs 36,27 6, 7) B Svensson, Umeå 36,36 7, 8) H Johansson, Vännäs 37,00 5, 9) L Eriksson, Nordmaling 38,13 7, 10) P Bergenholm, Nordmaling 37,27 9, 11) T Helmersson, Umeå 40,57 11, 12) S O Bergenholm, Nordmaling 41,00, 7, 13) V Jonsson, Umeå 41,15, 0, 14) S Svensson, Nordmaling 41,33, 9, 15) H Tidebro, Nordmaling 44,16, 4, 16) A Olsson, Nordmaling 45,18, 2, 17) M Holmquist, Nordmaling 47,18, 1, 18) L O Granberg, Umeå 48,18, 1

En fin prestation utförde 53-åriga Olle Nordberg Vännäs, som åkte runt på 30,27.

Nordmalings Ingvar Strömberg åkte bäst, men fem bomskott placerade honom först till tredjeplats.

Programenligt i Rundvik om kylan är under -20

Nordmaling (VK) Trots den stränga kylan på fredagsmorgonen, i Nordmaling var det närmare -30, var IFK Rundviks skidledare Henry Oldberg på fredagen optimist och trodde att tävlingarna i Rundvik i dag och i morgon söndag skall kunna genomföras programenligt. En förutsättning är dock att det inte är över 20 grader kallt vid målplatsen Manhemsborg.

— Visst såg det mörkt ut för oss när TV:s väderkarta visade sträng kyla över hela Norrland de kommande dygnen. Nu brukar det dock inte vara så kallt vid Manhemsborg och terrängen däromkring. Jag var däruppe kl 8.30 i dag och då var där "bara" 19 grader kallt. Står sig sen det här klara vädret bör solen inverkat en hel del innan det är dags för start.

Det vore synd, säger Henry, om det blev inställt. Vi har banorna i gott skick och jag tror allt är upp-lagt för fina DM-tävlingar på skidor och det vore verkligt synd om kylan sätter streck i våra planer. Bestämt är att om det är mer än 20 grader kallt vid målplatsen inställs tävlingarna.